

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI)**Examination, April - 2024****MARATHI (मराठी) (Special Paper - XV) (NEW)****मराठी भाषा व अर्थार्जनाच्या संधी****Sub. Code : 75774/ 80074****Day and Date : Monday, 01-04-2024****Total Marks : 40****Time : 02.30 p.m. to 04.30 p.m.**

सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.

प्र.क्र.१. योग्य पर्याय निवडा आणि वाक्य पुन्हा लिहा.

[5]

- i) वृत्तपत्राकडे येणारा मजकूर तपासून तो निर्दोष, नेमका व प्रभावी करण्याच्या प्रक्रियेस काय म्हणतात ?
- अ) संपादन
ब) स्तंभलेखन
क) बातमी लेखन
ड) अग्रलेख
- ii) भारतीय भाषांमध्ये साहित्याच्या अनुवादाचे कार्य कोणती संस्था करते ?
- अ) साहित्य अकादमी
ब) विद्यापीठ अनुदान आयोग
क) भारतीय प्रगत अध्ययन संस्था
ड) राज्य मराठी विकास संस्था
- iii) मुद्रितशोधनाकडे कोणता गुण असावा लागतो ?
- अ) भाषा व लेखन विषयक नियमांचे ज्ञान
ब) प्रामाणिकपणा
क) खिलाडूवृत्ती
ड) प्रसिद्धी
- iv) खालीलपैकी कोणते मुद्रित माध्यम नाही ?
- अ) आकाशवाणी
ब) पुस्तक
क) वृत्तपत्र
ड) मासिक

- v) 'मराठी शुद्धलेखन प्रदीप' हा ग्रंथ कोणी लिहिला आहे?
- अ) यास्मिन शेख
ब) अरुण फडके
क) द. न. गोखले
ड) मो. रा. वाळंबे

प्र.क्र.२. अनुवादाची संकल्पना, स्वरूप व प्रकार सांगा.

[15]

किंवा

आकाशवाणीवरील कार्यक्रमाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

प्र.क्र.३. लघुत्तरी प्रश्न (तीनपैकी दोन)

[10]

अ) तुमच्या महाविद्यालयातील वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभाची वृत्तपत्रासाठी बातमी तयार करा.

ब) मुद्रितशोधनाचे प्रकार सांगा.

क) अनुवादाचे प्रकार थोडक्यात लिहा.

प्र.क्र.४. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

[10]

अ) मुद्रित माध्यमे

ब) ग्राहक सेवाकेंद्रे

क) स्पर्धा परीक्षेच्या तयारीसाठी वेळेचे व्यवस्थापन

ड) युनिकोड म्हणजे काय?

Seat No.	
-------------	--

B.A. (PART-III) (SEMESTER-VI) (CBCS) EXAMINATION, APRIL 2024

MARATHI (DSE-E130) PAPER - XVI

वाङ्मय प्रकाराचे अध्ययन - ललित गद्य व्यक्तिचित्रे

Sub. Code : 75775/80075

Day and Date : Tuesday, 02-04-2024

Total Marks : 40

Time : 02.30 p.m. to 04.30 p.m.

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

Q1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

1) रामाच्या भाकरीवर बहीण काय देते?

A) चटणीचा भुकटा

B) लोणचे

C) तूप

D) गुळाचा खडा

2) 'मृत्युचे चुंबन घेणारा महाकवी' या उताऱ्यात लेखकाने कोणाविषयी लिहिले आहे?

A) ज्योतीराव फुले

B) साने गुरुजी

C) राजर्षी शाहू

D) अण्णाभाऊ साठे

3) निळू मांग हा भिमाजीच्या शेतात काय राखायला जातो?

A) ऊस

B) पेरू

C) मका

D) आंबे

4) मोरणी कोणत्या ठिकाणाहून बेपत्ता झाली होती?

A) घरातून

B) शाळेतून

C) शेतातून

D) सिनेमागृहातून

- 5) जमीला जावद निवेदकाला वाचायला काय देते?
- A) दैनंदिनी B) कादंबरी
- C) कवितासंग्रह D) नाटक

Q2) व्यंकटअण्णा यांनी गावासाठी दिलेले योगदान स्पष्ट करा. [15]

किंवा

'दगडूमामा' हे व्यक्तिचित्र विशद करा.

Q3) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (तीन पैकी दोन). [10]

- A) 'मुंबईचा चित्रकार' मधील आशय स्पष्ट करा.
- B) हीरा आणि निवेदकांमधील भावबंध स्पष्ट करा.
- C) 'बाबा मास्तरां' चे कर्तृत्व विशद करा.

Q4) टिपा लिहा (चार पैकी दोन). [10]

- A) ललित गद्याची संकल्पना.
- B) व्यक्तिचित्र लेखनाचे स्वरूप
- C) व्यक्तिचित्र लेखनासाठी आवश्यक गुण.
- D) मराठी व्यक्तिचित्र लेखनाची वाटचाल

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part-III) (Semester-VI) (New) (CBCS)

Examination, March 2024.

MARATHI (DSE-E-126) Special Paper (XII)

साहित्यविचार

Sub. Code : 75771/80071

Day and Date: Tuesday, 26-03-2024

Total Marks: 40

Time: 02.30 p.m. to 04.30 p.m.

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

Q.1) योग्य पर्याय निवडा.

05

i) विविध अर्थ व्यक्त करणाऱ्या शब्दातील क्षमतेला काय म्हणतात ?

(A) काव्यशास्त्र

(B) शब्दशक्ती

(C) अतिशयोक्ती

(D) स्वभावोक्ती

ii) भरतमुनींचा नाट्यभाववरचा ग्रंथ कोणता ?

(A) ध्वन्यालोक

(B) रसगंगाधर

(C) साहित्य दर्पण

(D) नाट्यशास्त्र

iii) क्रीडानंदाची उपपत्ती कोणी मांडली आहे ?

(A) हर्बर्ट स्पेन्सर

(B) लेसिंग

(C) मिल्डटन

(D) कृ.पा. कुलकर्णी

iv) रस व स्थायीभाव यांची शास्त्रीय मांडणी कोणी केली आहे ?

(A) भट्ट लोल्लट

(B) कुंतल

(C) हेमचंद्र

(D) भरत

v) व्यवहार भाषेचे संदेशन किती असते ?

(A) तीन पदरी

(B) चौपदरी

(C) एक पदरी

(D) दोन पदरी

Q.2) दिर्घोत्तरी प्रश्न (कोणताही एक सोडवा.) (15)

1) व्यंजना शब्दशक्तीचे साहित्यातील महत्त्व सांगा.

किंवा

भरतानी सांगितलेल्या रससूत्राचे विवेचन करा.

Q.3) लघुत्तरी प्रश्न (कोणतेही दोन सोडवा.) (10)

1) पुनःप्रत्ययाचा आनंद.

2) साहित्य भाषेचे सौंदर्य.

3) व्यवहार भाषेची ठळक वैशिष्ट्ये.

Q.4) लघुत्तरी प्रश्न. (10)

1) खालीलपैकी कोणत्याही एका छंद प्रकाराचे लक्षण सांगून उदाहरण लिहा.

A) अभंग

B) ओवी

2) खालीलपैकी कोणत्याही एका वृत्ताचे लक्षण सांगून उदाहरण लिहा.

A) वसंततिलका

B) भुजंगप्रयात

Seat No.	
----------	--

B.A. (PART-III) (SEMESTER-VI) EXAMINATION, MARCH 2024

मराठी भाषा व भाषा विज्ञान

PAPER NO - XIII**Sub. Code : 75772/80072****Day and Date : Wednesday, 27-03-2024****Total Marks : 40****Time : 02.30 p.m. to 04.30 p.m.**

- Instructions :** 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

Q1) योग्य पर्याय निवडा.**[5]**

- 1) ध्वनिपरिवर्तन कसे होत असते?
- A) मंदगतीने B) जलदगतीने
B) मध्यमगतीने D) द्रूतगतीने
- 2) अर्थाच्या दृष्टीने शब्दांचे किती प्रकार मानले जातात?
- A) दोन B) तीन
C) चार D) पाच
- 3) बोलीच्या परिसरात स्थानिक बोली सापडतात, त्यांना काय म्हणतात?
- A) उपबोली B) स्थलबोली
C) निसर्गबोली D) व्यक्ती बोली
- 4) 'भाषा आणि संस्कृती' या ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत?
- A) अनिल गवळी B) गणेश देवी
C) ना.गो.कालेलकर D) म.सु.पगारे

5) अर्थविज्ञानाचा उद्गाता कोणाला म्हंटले जाते?

A) चॉम्स्की	B) सोस्यूर
C) ऊल्मान	D) ब्रेआल

Q2) ध्वनिपरिवर्तन म्हणजे काय ते सांगून ध्वनिपरिवर्तनाचे प्रकार सांगा. [15]

किंवा

अर्थपरिवर्तनाची कारणे सविस्तर स्पष्ट करा.

Q3) लघुत्तरी प्रश्न सोडवा (तीन पैकी दोन). [10]

- A) स्वरांचे व्युत्पत्तीनुसार प्रकार विशद करा.
 B) बोर्लीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
 C) शब्दांचे प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा.

Q4) टिपा लिहा. (चारपैकी दोन). [10]

- A) स्वरांचे वर्गीकरण.
 B) चंदगडी बोली.
 C) व्यंजनांचे प्रकार.
 D) ध्वनीपरिवर्तन विशेष.

Seat No.	
----------	--

SW-179

Total No. of Pages : 2

**B.A. (Part-III) (Semester-VI)
Examination, March 2024.**

MARATHI (Special Paper) (Paper-XIV)

मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (इ.स. 1500 ते 1800)

Sub. Code : 75773/80073

Day and Date : Thursday 28-03-2024

Total Marks: 40

Time: 02.30 p.m. to 04.30 p.m.

- सूचना : 1. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

Q.1) योग्य पर्याय निवडून वाक्ये पुन्हा लिहा. (5)

- i) एकनाथांनी सर्वप्रथम कोणता ग्रंथ लिहिला?
(A) एकादशस्कंधटीका (B) रुक्मिणी स्वयंवर
(C) चतुःश्लोकी भागवत (D) भावार्थ रामायण
- ii) सगळ्या तीर्थांचे तीर्थक्षेत्र कोणते आहे असे तुकोबांना वाटते?
(A) पंढरपूर (B) काशी
(C) देहू (D) रामेश्वर
- iii) रामदासांच्या मनाच्या श्लोकांची संख्या किती आहे?
(A) 501 (B) 205
(C) 101 (D) 502
- iv) 'घनश्याम सुंदरा, श्रीधरा' ही अजरामर भूपाळी कोणी लिहिली?
(A) प्रभाकर (B) अनंत फंदी
(C) रामजोशी (D) होनाजी बाळा
- v) 'सभासदांची बखर' कोणी लिहिली?
(A) खंडो बल्लाळ चिटणीस (B) कृष्णाजी अनंत सभासद
(C) खंडो अनाजी मलकारे (D) मल्हार रामराव चिटणीस

Q.2) 'एकनाथांच्या लेखनाचा हेतू लोककल्याण हाच आहे.' हे विधान सोदाहरण विशद करा. (15)

किंवा

रामदासांच्या वाङ्मयीन कार्याचा आढावा घेऊन त्याचे विशेष स्पष्ट करा.

Q.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन सोडवा.) (10)

- 1) शाहीर राम जोशी यांच्या लावण्यांचे गुणविशेष स्पष्ट करा.
- 2) तुकारामांच्या अभंगाचे वाङ्मयीन विशेष सांगा.
- 3) श्रीधरांच्या काव्यरचनेचा आढावा घ्या.

Q.4) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (10)

- 1) मनाचे श्लोक
- 2) सभासदांची बखर
- 3) यथार्थ दिपिका
- 4) शाहीर अनंत फंदी

Seat No.	
---------------------	--

B.A. (Part-III) (Semester-VI) (CBCS)**Examination, March 2024.****Ability Enhancement Compulsory Course (AECC-6)****English for Communication (English Compulsory) (Paper-F)****Sub. Code : 75702/80012****Day and Date: Saturday, 30-03-2024****Total Marks: 40****Time: 02.30 p.m. to 04.30 p.m.**

- Instructions:**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 a) Rewrite the following sentences by choosing the correct alternatives given below. (3)

- 1) Skavinski was very much accustomed to
(A) disappointments (B) happiness
(C) rest (D) failure
- 2) The king promised the that he would restore his property.
(A) soldier (B) hermit
(C) wounded man (D) none of these
- 3) The Aborigines were and gatherers.
(A) teachers (B) priests
(C) hunters (D) businessmen

b) Answer the following questions in one word or phrase or a sentence each. (3)

- 1) To whom did the king decide to consult to get answers to his questions?
- 2) How much does the boy charge for shoe shine?
- 3) What does the drum symbolize?

Q.2 a) Answer the following questions in 3-4 sentences each. (2 out of 3) (4)

- 1) Which jobs did Skavinski undertake?
- 2) In what way is the boy different from other shoe-shine boys?
- 3) How does the poetess describe the distorted bodies of the soldiers?

b) Write a short note on the following in about 7-8 sentences. (1 out of 2) (4)

- 1) The Hermit
- 2) The Bora Ring ritual

c) Give synonyms of the following words. (2)

- 1) persecute
- 2) rags

Q.3 a) Build up a short piece of group discussion on the following topic. (8)

Life without phone

OR

Effects of Television on youth

b) Read the passage given below and make notes using the flow chart method. (8)

Communication is the process of sending information from one person to other person. It is useful for sending and receiving messages. It is a two way means of exchanging information in the form of opinion, views and ideas between two or more than two persons. The cycle of communication works with the help of sender, message, coding, channel, decoding, receiver and feedback. In general, the communication is completed through spoken and written forms. Sometimes, there is the use of graphical representation in the process of communication.

In the cycle of communication, at first, the sender starts conversation. Further, the sender encodes messages and uses proper channel to send the

message. Here, the sender selects an appropriate channel like letter or email for sending messages. The selected medium for sending message is important in the communication. Further, the recipient receives the message and decodes it. After proper decoding and interpreting the message, the receiver sends feedback to the sender. When the sender receives the feedback, the cycle of communication is successfully completed.

OR

You are planning a family trip to your favourite place. Make notes of what you must do to get most out of this trip. Use the mind mapping technique for this purpose.

Q.4 Imagine yourself as the editor of an English newspaper published from Maharashtra. Write the concluding remark of the editorial on the death of a famous social worker. (8)

OR

You are working with a popular TV news channel in India. Prepare a script in English for compering a programme on 'Problems and Solutions to Unemployment in India.'
